19/02/2019

“Δεν χρειάζεται ούτε είναι λαϊκή απαίτηση ο επανακαθορισμός σχέσεων Εκκλησίας-Κράτους”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λαρίσης και Τυρνάβου

Συνέντευξη στην «ΕτΔ» με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων του *Τα πρώτα συναισθήματά του από την υποδοχή του στον νομό Λάρισας και τα σχέδιά του για νέες ενορίες, κληρικούς και συνεργάτες του *Οι σκέψεις του για την επίσκεψή του στη Συναγωγή και τα επόμενα βήματά του για την επούλωση των «παλαιών πληγών» της τοπικής εκκλησίας και τις εκκρεμότητες στο πρόσφατο σκάνδαλο στον Τύρναβο *Τι λέει για το προσφυγικό και τις ευθύνες της Ευρώπης, την κρίση Μόσχας-Φαναρίου και τις σχέσεις με την Εκκλησία της Ελλάδος *Καίρια επισήμανση για την αξία των προσώπων στις επικείμενες αυτοδιοικητικές εκλογές.

Η Εκκλησία πορεύεται... Ευγνωμονώ τον Θεό που βρήκα Ναούς και λειτουργώ, Μοναστήρια να προσεύχονται, Κληρικούς ως συνεργάτες και την όποια προνοιακή και πνευματική δράση είχε σχεδιασθεί.

Ευθύνη μου είναι να συνεργήσω ώστε να διατηρήσω και να επαυξήσω αυτό που παρέλαβα. Στη Μητρόπολή μας υπάρχει ανάγκη μηχανογράφησης και χρειάζονται Κληρικοί με γνώση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

Παράλληλα με απασχολεί πολύ το κήρυγμα, ως ύφος και περιεχόμενο, γι' αυτό και κάποια αναδιάρθρωση του προγράμματος και της ποιμαντικής κατεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Ιεράς Μητροπόλεως Λαρίσης και Τυρνάβου είναι υπό σχεδιασμό.

Αυτό δηλώνει, με εφ' όλης της ύλης συνέντευξη στην «ΕτΔ», ο σεβασμιότατος μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερώνυμος, με αφορμή τη συμπλήρωση -σήμερα…- εκατό ημερών από την ανάληψη των καθηκόντων του.

Ο σεβάσμιος ποιμενάρχης τονίζει την ανάγκη δημιουργίας νέων ενοριών, καθώς -όπως λέει- «διευκολύνει τη δημιουργία ενός δικτύου, μέσω του οποίου κατανοούμε καλύτερα την κοινωνία και τα προβλήματά της», ενώ αναφέρεται ακόμη σε ευρύτερα θέματα που απασχολούν την κοινωνία, όπως το προσφυγικό, η κρίση μεταξύ Οικουμενικού Πατριαρχείου και Μόσχας, οι σχέσεις του με την Εκκλησία της Ελλάδος, για τις οποίες υπογραμμίζει πως «όποτε μίλησαν προσωπικά και μόνοι τους ο εκάστοτε Πατριάρχης με τον εκάστοτε Αρχιεπίσκοπο, έκλεισαν μέτωπα και συνομολογήθηκε κοινή πορεία».

Ιδιαίτερης σημασίας αναφορά (λόγω και της πολυετούς θητείας του στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών) κάνει και για τις επικείμενες συνταγματικές αλλαγές και τον επανακαθορισμό των σχέσεων Εκκλησίας-Πολιτείας, για τις οποίες δηλώνει αιχμηρά πως «δεν χρειάζεται κανένας επανακαθορισμός, καθώς δεν είναι κοινωνική ανάγκη», αλλά το εγχείρημα λειτουργεί περισσότερο «ως επικράτηση αγκυλώσεων του απώτερου παρελθόντος, με σαφές αντιεκκλησιαστικό πρόσημο».

Τέλος, απαντώντας στην ερώτηση πώς ονειρεύεται τον ίδιο και τη Μητρόπολη μετά από 10 χρόνια –όταν δηλαδή θα είναι… μόνο 58 ετών- δηλώνει ότι «προσεύχομαι στον Άγιο Θεό να έχω Αγίους, ικανούς και επαρκείς Κληρικούς, ώστε να αντιμετωπίζονται οι πνευματικές ανάγκες της Μητροπόλεως, να έχω Επιτρόπους που θα βλέπουν πέρα από τα όρια της Ενορίας τους το συνολικό έργο της Μητροπόλεως και θα κατανοούν την ανάγκη ενίσχυσής του. Προσδοκώ τη θυσιαστική συστράτευση των Μοναχικών Αδελφοτήτων στο έργο της ανακαίνισης των ανθρώπων. Καταθέτω την ευγνωμοσύνη μου στο έργο και τον κόπο των Κατηχητών, Κυκλαρχών, Ομαδαρχών και Ιεροκηρύκων, το οποίο θέλω να δω να πολλαπλασιάζεται».

Ολόκληρη η συζήτηση μαζί του έχει ως εξής:

•Σεβασμιότατε, Εκατό μέρες στο τιμόνι της τοπικής Εκκλησίας είναι αρκετές για τα πρώτα συμπεράσματά σας; Τι περιμένατε και τι βρήκατε τελικά στην πόλη;

-Πέρασαν κιόλας 100 ημέρες; Αισθάνομαι πάντως έντονα ότι πάντα εδώ ανήκα. Περίμενα μια απρόσωπη μεγαλούπολη με τυποποιημένα αστικά χαρακτηριστικά και βρήκα μια πόλη ζεστή και φιλόξενη, με συνοικίες με έντονο το πνεύμα της γειτονιάς και με ανθρώπους ανοικτούς και καλόκαρδους, έτοιμους να στηρίξουν την όποια προσπάθεια πειστούν ότι αξίζει τον κόπο…

•…**Και στον Τύρναβο, βλέπουμε, σας έχουν δεχτεί με αγάπη και σεβασμό, παρά τη σκιά που αφήνει η υπόθεση που πρόσφατα αποκάλυψε η «Ε» στην Παναγία Φανερωμένη. Θα ανταποκριθείτε και με έργο να υποθέσουμε…**

-Ο Τύρναβος, η πέμπτη πόλη της Θεσσαλίας, έχει τη δική του ιδιοπροσωπία και μοναδικά χαρακτηριστικά. Συνέπεσε η έναρξη της ποιμαντορίας μου με τη συμπλήρωση 200 ετών από το μαρτύριο του Νεομάρτυρα Αγίου Γεδεών, οπότε μέσα από την πρώτη αγιολογική ημερίδα, με τις πνευματικές εκδηλώσεις όπου δέσποσε η παρουσία δύο διακεκριμένων Μητροπολιτών, αλλά και με την παρουσίαση ενός βιβλίου που συνέγραψαν για τις Εκκλησίες του Τυρνάβου δύο Τυρναβιτόπουλα και τη μουσική πλαισίωση της παρουσίασης αυτής, αναδείχθηκε η επέτειος και η θρησκευτικότητα της πόλης. Για τη δυσάρεστη υπόθεση που αναφέρετε, ήδη αντιμετωπίζεται με διακριτικότητα, αγάπη και δικαιοσύνη. Το θετικό είναι ότι πλέον επιστράφηκαν όλες οι Εικόνες. Επόμενος σπουδαίος σταθμός για τον Τύρναβο, το 2022 οπότε συμπληρώνονται 150 χρόνια από τα εγκαίνια του μεγαλοπρεπούς ναού της Φανερωμένης και πρέπει και ο ναός και τα κειμήλιά του να είναι σε άριστη κατάσταση, ώστε να καταστούν το επίκεντρο της προσοχής ολόκληρης της Θεσσαλίας. Ταυτόχρονα πρέπει επιτέλους να αποπερατωθεί και ο ναός του Αγίου Νεομάρτυρος Γεδεών.

•Οι “παλιές πληγές” στην τοπική εκκλησία φαίνεται να κλείνουν. Έχετε σκεφτεί τα επόμενα βήματά σας για την οριστική επούλωσή τους;

-Κατ’ εξοχήν έργο του Επισκόπου είναι η διαφύλαξη της ενότητας της Εκκλησίας. Πολλή προσευχή, διαρκής πρόσκληση σε συναντίληψη και διάθεση κατανόησης όλων είναι τα ειδικότερα μέσα για την εμβάθυνσή της, κυρίως όμως η πνευματική συστράτευση όσων θέλουν να είναι κι όχι μόνο να λέγονται Χριστιανοί, υπό το ωμοφόριο του κατέχοντος την αποστολική διαδοχή. Είμαι ευγνώμων στον Άγιο

Θεό για την αγάπη και την τιμή που δείχνουν στην ελαχιστότητά μου οι Χριστιανοί…

•… **Αλλά και η επίσκεψή σας στην Εβραϊκή Συναγωγή, συζητήθηκε θετικά. Να περιμένουμε κι εκεί πρωτοβουλίες στενότερης συνεργασίας;**

-Ομολογώ ότι δεν είναι σύνηθες να δίνεται ο λόγος σε Μητροπολίτη μέσα σε Συναγωγή. Νομίζω ότι δόθηκε η ευκαιρία και έγιναν εκατέρωθεν υπερβάσεις χρονίων αγκυλώσεων. Χωρίς να παραβλέπουμε τις υφιστάμενες διαφορές μας, αποδείξαμε ότι μπορούμε να είμαστε άνθρωποι και συμπολίτες. Κοινός τόπος, η καταδίκη του άδικου και βίαιου θανάτου των αδύναμων από απάνθρωπους εξουσιαστές, καθώς και της μεθόδευσης της ιστορικής αλλοίωσης και λήθης. Κοινή προοπτική το αύριο της πόλης μας.

•…**Και στη Μητρόπολη; Πώς τη βρήκατε από πλευράς οργάνωσης, στελέχωσης, ανθρώπινου δυναμικού και "έργου βάθους"; Σας ικανοποιεί η εικόνα της ή σκέφτεστε αλλαγές και προς ποια κατεύθυνση;**

– Η Εκκλησία πορεύεται… Ευγνωμονώ τον Θεό που βρήκα Ναούς και λειτουργώ, Μοναστήρια να προσεύχονται, Κληρικούς ως συνεργάτες και την όποια προνοιακή και πνευματική δράση είχε σχεδιασθεί. Ευθύνη μου είναι να συνεργήσω ώστε να διατηρήσω και να επαυξήσω αυτό που παρέλαβα. Ειδικότερη μέριμνά μου η ανύψωση του μορφωτικού και πνευματικού επιπέδου του Ιερού Κλήρου. Ήδη σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών ξεκίνησαν δύο κύκλοι μοριοδοτούμενων σεμιναρίων με συμμετοχή τριάντα νέων Κληρικών στον καθένα, με αντικείμενο ο πρώτος την ποιμαντική της οικογένειας και ο δεύτερος την ποιμαντική των ασθενών. Παράλληλα με απασχολεί πολύ το κήρυγμα, ως ύφος και περιεχόμενο, γι' αυτό και κάποια αναδιάρθρωση του προγράμματος και της ποιμαντικής κατεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Ιεράς Μητροπόλεως Λαρίσης και Τυρνάβου είναι υπό σχεδιασμό.

•**Αντίστοιχα, στον στενό κύκλο και το επιτελείο σας, είναι στα σχέδιά σας κάποιες αλλαγές;**

-Κάποιες ήδη συντελέστηκαν, κάποιες δρομολογούνται. Υπάρχει ανάγκη μηχανογράφησης της Ιεράς Μητροπόλεως Λαρίσης και Τυρνάβου και συνακόλουθα χρειάζονται Κληρικοί με γνώση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Στη βάση αυτή, κάποιοι μεγαλύτερης ηλικίας Κληρικοί είτε ολοκλήρωσαν τον κύκλο της διοικητικής τους προσφοράς, είτε μετακινήθηκαν σε άλλες θέσεις ευθύνης. Ως προς τον στενότερο κύκλο των άμεσων συνεργατών, θα ισχύσει η αρχή της μη

ανανεώσιμης διετούς θητείας στην όποια θέση, μετά τη λήξη της οποίας θα χωρεί αντικατάσταση, ώστε να μην υπάρχουν στεγανά ή αποκλεισμοί, αλλά και να δημιουργούνται Κληρικοί με εμπειρία στη διοίκηση.

•Ακούγεται ότι θέλετε να δημιουργήσετε νέες ενορίες. Υπάρχει πράγματι τέτοια κοινωνική-θρησκευτική ανάγκη, δεδομένου μάλιστα του διαχρονικώς εκρηκτικού δημογραφικού;

-Η Λάρισα έχει το χαρακτηριστικό ότι οι Ενορίες της είναι μαζεμένες είτε στο κέντρο της πόλης, είτε στις άκρες της. Στο ενδιάμεσο δεν υπάρχουν Ενορίες γιατί όταν αναπτυσσόταν η πόλη κατά τις προηγούμενες δεκαετίες, εκκλησιαστικά ασχολούμαστε με άλλα... Η ύπαρξη Ενοριών σε λογικές αποστάσεις διευκολύνει τη δημιουργία ενός δικτύου, με την κοινωνιολογική έννοια του όρου, μέσω του οποίου κατανοούμε καλύτερα την κοινωνία και τα προβλήματά της, αφουγκραζόμαστε τις απαιτήσεις των καιρών και διαπιστώνουμε τις τάσεις, ώστε να ασκούμε όχι ελιτίστικη ποιμαντική για λίγους, αλλά για όσο το δυνατό περισσότερους.

•...**Και αυτό, την ώρα που είναι σε πλήρη εξέλιξη η συζήτηση για τις συνταγματικές αλλαγές που, όπως όλα δείχνουν, θα περιλαμβάνουν και κάποιον επανακαθορισμό σχέσεων Κράτους – Εκκλησίας.**

-Δεν χρειάζεται κανένας τέτοιος επανακαθορισμός. Δεν είναι κοινωνική ανάγκη, δεν είναι λαϊκή απαίτηση. Περισσότερο το αισθάνομαι ως ρεβανσισμό συγκεκριμένων πολιτικών δυνάμεων, ως επικράτηση αγκυλώσεων του απώτερου παρελθόντος, με σαφές αντιεκκλησιαστικό πρόσημο. Δεν θέλω να πω ότι είναι «ανάξια πλερωμή» σε μια Εκκλησία σχεδόν πτωχευμένη από τη διαρκή προσφορά όλ' αυτά τα πέτρινα χρόνια της κρίσης. Αισθάνομαι όμως, την ανάγκη να τονίσω ότι η διαδικασία της αναθεώρησης του Συντάγματος είναι κορυφαία και αναδεικνύει την ποιότητα της Δημοκρατίας στη χώρα. Γι' αυτό και δεν προσφέρεται για παιχνίδια μικροπολιτικής στην κοντόφθαλμη προοπτική της δημιουργίας εντυπώσεων.

•Και με τα Θρησκευτικά στα σχολεία;

-Ποια Θρησκευτικά; Ποια σχολεία; Μόνο να πω ότι θέματα Παιδείας δεν μπορούν έστω και ακροθιγώς να τεθούν μέσα στα στενά πλαίσια μιας συνέντευξης. Απαιτούν διάλογο ωρών, ημερών, εβδομάδων, μηνών, ετών...

•...**Πλησιάζει ο Μάιος και οι κάλπες. Όσες κι αν είναι, ό,τι κι αν διακυβεύεται. Τι λέτε, η Εκκλησία έχει λόγο και ενδιαφέρον για πρόσωπα, προγράμματα και τα αποτελέσματά τους;**

– Αν αρνιόμουν το ενδιαφέρον της Εκκλησίας για την όποια εκλογική αναμέτρηση ή θα έλεγα ψέματα ή δεν θα ήμουν Ορθόδοξος αλλά μανιχαϊστής. Η Εκκλησία έχει συγκεκριμένη αποστολή επί γης, αλλά και επίγνωση ότι αυτή η αποστολή περνάει μέσα από την ανθρώπινη ιστορία. Υπάρχουν πρακτικές που μας εμποδίζουν στο έργο μας και μεθοδεύονται μέσα από πολιτικές. Δεν υποστηρίζουμε συγκεκριμένο κόμμα, αλλά έχουμε ανάγκη προσώπων σε κάθε χώρο με τα οποία θα μπορούμε να επικοινωνούμε, ώστε να υπάρχει συνεξήγηση και η μέγιστη δυνατή σύγκλιση. Γνωρίζουμε ότι δεν πρόκειται να υπάρξει απόλυτη ταύτιση, αλλά πιστεύουμε στην ανάγκη συνεργασίας όλων των θεσμών και των φορέων για την ανέλιξη του τόπου.

•Τελειώνοντας, επιτρέψτε μου, μια πιο "προσωπική" ερώτηση: Πώς σκέφτεστε εσάς και τη Μητρόπολη το 2029; Όταν πια θα είστε μόνο… 58 ετών….

-Ονειρεύομαι μια Εκκλησία χωρίς Ιδρύματα γιατί απλά δεν θα έχει την ανάγκη τους η κοινωνία. Ονειρεύομαι μια κοινωνία, όπου η αγάπη τού ενός θα προλαμβάνει και θα θεραπεύει με άμεσο τρόπο την όποια ανάγκη του άλλου. Αφήστε με να ονειρεύομαι… Αλλά για να μη φανεί ότι υπεκφεύγω στην ερώτησή σας, προσεύχομαι στον Άγιο Θεό να έχω Αγίους, ικανούς και επαρκείς Κληρικούς, ώστε να αντιμετωπίζονται οι πνευματικές ανάγκες της Μητροπόλεως. Επιθυμώ να έχω Επιτρόπους που θα βλέπουν πέρα από τα όρια της Ενορίας τους το συνολικό έργο της Μητροπόλεως και θα κατανοούν την ανάγκη ενίσχυσής του. Προσδοκώ τη θυσιαστική συστράτευση των Μοναχικών Αδελφοτήτων στο έργο της ανακαίνισης των ανθρώπων. Καταθέτω την ευγνωμοσύνη μου στο έργο και τον κόπο των Κατηχητών, Κυκλαρχών, Ομαδαρχών και Ιεροκηρύκων, το οποίο θέλω να δω να πολλαπλασιάζεται. Ελπίζω να ζήσω, έστω κατά μέρος το «ως εν ουρανώ και επί της γης»…

– **Σας ευχαριστώ για τον χρόνο και τη διάθεσή σας.**

-Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Το προσφυγικό, οι παθογένειες της ΕΕ, η Ουκρανική κρίση και οι σχέσεις με Φανάρι

•…Η Λάρισα όμως είναι και μια περιοχή που φιλοξενεί όλο και περισσότερους ανθρώπους άλλων δογμάτων και θρησκειών- απ’ τα στελέχη των πολυεθνικών στρατιωτικών σχηματισμών της έως τους μετανάστες των καταυλισμών. Γι’ αυτούς σκέφτεστε κάτι ως συνεισφορά της Εκκλησίας στην υπό διαμόρφωση πολυπολιτισμική Λαρισαϊκή κοινωνία;

-Η Εκκλησία υπάρχει για να διαδίδει τον λόγο του Θεού στην όποια εποχή, υπό όποιες συνθήκες, στον όποιον άνθρωπο. Επομένως, δεν χωρούν αποκλεισμοί ούτε ως προς το κηρυκτικό, ούτε ως προς το φιλανθρωπικό της έργο. Από κει και μετά, ειδικά το προσφυγικό ζήτημα δεν είναι αρμοδιότητα της Εκκλησίας, ούτε της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αν και μας εμπλέκουν περισσότερο από όσο μας αναλογεί. Είναι ουσιαστική ευθύνη της κεντρικής κυβέρνησης η οποία, ασχέτως κομμάτων, από τότε που εμφανίστηκε το πρόβλημα αποδεικνύεται ανήμπορη να το διαχειριστεί, καθώς απουσιάζει κάποια κεντρική πολιτική με μακρόπνοο σχεδιασμό και συντονισμό με τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βέβαια, για να λέμε αλήθειες, το προσφυγικό ανέδειξε και την παθογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την απομάκρυνση από το όραμα των ιδρυτών της, οπότε θεωρώ ότι μας δίνει μια καλή αφορμή ώστε να επανεξετάσουμε, όχι τόσο πολιτικές, όσο νοοτροπίες για να διατηρηθεί και να εξελιχθεί η μεγάλη μας ευρωπαϊκή οικογένεια.

•Και όλα αυτά, εν μέσω μιας μεγάλης κρίσης στις σχέσεις Μόσχας-Φαναριού για το Ουκρανικό. Η εκκλησιαστικώς «διπλωματική» εμπειρία σας τι λέει; Προς τα πού οδηγούνται τα πράγματα;

-Επειδή το θέμα έχει ήδη αχθεί ενώπιον της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, είναι αυτονόητο ότι με δεσμεύει η όποια απόφαση θα ληφθεί εκεί. Προσωπικά πιστεύω ότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο δρα μέσα στα όρια του ιστορικού του ρόλου και των αρμοδιοτήτων που οι Ιεροί Κανόνες και η Παράδοση της Εκκλησίας μας του απονέμουν. Ως μόνο αδιευκρίνιστο σημείο θεωρώ το τι θα γίνει με τη δικαιοδοσία της Αυτοκέφαλης Εκκλησίας της Πολωνίας σε συγκεκριμένα εδάφη του Κράτους της Ουκρανίας. Ως γνωστό, κανείς δεν μπορεί να μεταβάλει τα όρια μιας Αυτοκέφαλης Εκκλησίας, χωρίς τη συγκατάθεσή της. Το πρόβλημα δημιουργήθηκε εξαιτίας της μεταβολής των συνόρων Πολωνίας και Ουκρανίας, αλλά και Ουκρανίας και Ρωσίας επί Στάλιν, με αποτέλεσμα η προπολεμική Ουκρανία να μην ταυτίζεται με τη σημερινή.

•…**Ενώ ταυτόχρονα είναι ανοιχτό και το άλλο “μέτωπο” στις σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ήσασταν πολλά χρόνια δίπλα στον Αρχιεπίσκοπο, θα έχετε εικόνα…**

-Έχω την εικόνα ότι όσο λιγότεροι μιλούν για θέματα που δεν κατανοούν στην ολότητά τους, παρά μόνο μέσα από τις δικές τους καιροσκοπικές μεθοδεύσεις, τόσο μικρότερος ο τραυματισμός του Ελληνισμού. Όπως επίσης, έχω την εικόνα πως όποτε μίλησαν προσωπικά και μόνοι τους ο εκάστοτε Πατριάρχης με τον εκάστοτε Αρχιεπίσκοπο, έκλεισαν μέτωπα και συνομολογήθηκε κοινή πορεία.

Συνέντευξη στον Μπάμπη Λαμπαδιάρη

Πηγή: **www.eleftheria.gr**